

Nr 2 - 2018

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 42

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller via Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 125 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Emil Andersson Fristedt

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck GL-Tryck
2018 - Årgång 42 ISSN 1103-0917

Innehåll

<i>Ordförande sjunger ut</i>	4
<i>Aktuellt i fågelmarkerna</i>	5
<i>Referat: Fågelskådningens dag</i>	8
<i>Boktips</i>	10

11	<i>Hammarsjöns häckande fåglar</i>
14	<i>Fångad i flykten</i>
17	<i>Vårens smultronställe</i>
19	<i>Artskydd, Artdirektivet och Artportalen</i>
24	<i>Rosenfinkens populationsutveckling</i>

<i>Ringmärkning i februari</i>	28
<i>Läsarbilder</i>	30
<i>Erik Schönbecks donation</i>	32
<i>Program</i>	39

Omslag fram: Härfågel foto: Linda Niklasson
Omslag bak: Härfågel foto: Hans Cronert
Omslag insida (Sånglärka) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

Sommaröversvämningen 2007 blev ett slags ”vattendelare” för vadarbestånden på Håslövs ängar. Efter denna och dess kraftiga utfällning av järn blev ängarna väldigt sterila, både för växter och fåglar.

Men under 2017 kunde en viss glädjande förbättring skönjas. Antalet häckande tofsvipor ökade, även på de mest påverkade områdena. Rödspoven reproducerade sig med ett antal flygga ungar efter att föregående år helt ha misslyckats. I skrivande stund verkar ett relativt högt antal rödspovar, åtminstone jämfört med de senaste åren, ha återvänt från vinterkvarteren. Om denna positiva trend ska fortsätta krävs både kända och kanske nya åtgärder.

Rosenfink, foto: Sven Birkedal

Kända åtgärder är bl a reglering av vårvattenståndet på ängarna. Detta görs i dag med s k munkar. Slätter och bete är en annan åtgärd som genomförs. Problematiken här är att åstadkomma en lagom nivå. Vadarna kräver inte enbart en gräsmatta utan variation är väsentlig. Tuvor och mer uppvuxna partier för boet krävs.

En tredje åtgärd döljer sig bakom begreppet predatorkontroll. Här handlar det om jakt på predatorer eller andra åtgärder för minska antalet presumtiva predatorer i känsliga vadarlokaler. Hittills hos oss har det handlat huvudsakligen om däggdjur. Räv och grävling tar mycket ägg och fågelungar. Undersökningar bl a från sydvästra Skånes strandängar visar även på ett stort antal andra predatorer, t ex kråkfåglar. På södra Öland genomförs idag en omfattande predatorkontroll. Tillsammans med tidigare nämnda åtgärder har förutsättningarna och resultaten för vadarna förbättrats. Men vilken av åtgärderna som är avgörande finns det delade meningar om.

Det finns naturligtvis ett etiskt problem i detta. Frågan är då vilka åtgärder mot predatorer vi måste acceptera för att återskapa en starkare vadarpopulation. Innan balansen återkommer måste vi förmodligen acceptera en viss välriktad predatorkontroll.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 februari - 30 april

av Jan Linder

De flesta fynden är hämtade från "rapportsystemet för fåglar" på Artportalen <http://www.artportalen.se> Det finns fler observationer att finna på Krix+ hemsida <http://krix.spoven.com>. Du kan själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla obsar är inrapporterade inom föreningens område. Ha i åtanke att alla observationerna ännu inte är granskade av någon raritetskommitté (RK eller RRK).

Det blev en något bakvänd ordning på årstiderna. I februari konstaterade SMHI att den meteorologiska våren nått delar av Skåne, men det brydde sig inte mars om. Mars blev en långdragen kylig månad med ett antal snöoväder som framför allt nådde vårt områdes södra delar. Detta ställde till det för ett antal övervintrande fågelindivider som dittills klarat övervintringen plus att det blev en lång väntan på att våra kortflyttande vårfåglar skulle dyka upp. Med aprils intåg vände det och helt plötsligt välldde våra efterlängtnade vårfåglar in.

Men visst, det fanns anledning att ge sig ut och leta fåglar även i februari och mars, här och där fanns det lite ovanligare arter att hitta för den flitiga skådaren. Den bruna gladan var kvar från föregående period, enstaka obsar av mindre sångsvan och stenfalk gjordes. Rördrom, vattenrall, morkulla och dvärgbeckasin lyckades övervintra liksom någon enstaka försärla, svart rödstjärt, järnsparv, hämpling och sävsparv. De riktigt stora bergfinkflockarna från januari dröjde sig inte kvar in i februari, högsta notering blev "blygsamma"

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Härfågeln i Tosteberga, med kammen nedfälld vilket är det normala utseendet.

10 000 ex. Två jordugglor sågs under en period jaga över Köpinge ängar, medan de under januari hörda sparvugglorna tyvärr verkade ha dragit vidare.

Bland de något ovanligare arterna gladdes särskilt fjällgås och svarthalsad dopping

dem som hade tur att få se dessa, och i april drog en härfågel stora skådarskaror till Tosteberga. Den numera allt vanligare brandkronade kungsfågeln dök upp på ett antal platser under april. Under april sågs även ägretthäger på ett flertal platser, som mest med 2 ex vid Viby äng 27/4.

foto: Jan Linder

Jorduggla

foto: Jan Linder

Svarthakad buskskvätta

Artportalen:
<http://www.artportalen.se>

Krix+:
<http://krix.spoven.com>

Gåsräkningen sep 2017 - mar 2018

Art	16 sep	14 okt	11 nov	16 dec	13 jan	17 feb	17 mar
Sädgås	-	-	370	400	763	5 525	540
Skogssädgås - ras fabalis		-	4 039	8 096	9 066	4 018	7 059
Tundrasädgås - ras rossicus		-	92	2 409	906	166	372
Spetsbergsgås	-	68	4	289	56	27	60
Bläsgås	-	-	313	262	44	232	512
Fjällgås	-	-	-	-	-	-	-
Grågås	7 346	7 904	8 462	5 407	2 873	4 868	9 214
Grå x kanadagås	-	1	2	-	-	-	12
Kanadagås	48	118	585	2 717	2 442	3 086	2 973
Vitkindad gås	3 068	8 252	14 554	8 728	6 450	3 990	4 982
Prutgås	-	-	-	-	-	-	-
Röd Halsad gås	-	-	-	-	-	-	-
Strippgås	-	-	-	-	-	-	-
Totalsumma	10 452	16 343	28 421	28 305	22 600	21 912	25 724

Art	Plats	Individ
Fjällgås	Yngsjö kapell 24-25/2	1
Svarthalsad dopping	Landön 1/4	1
Ägretthäger	Pulken 21/3 & 2/4	1
	Lerduvetornet 1/4	1
Brun glada	Yngsjö kapell fram tom 25/2	1
	Övarp, Norra Ströö 31/3	1
	Furuboda kursgård 24/4	1
	Snårap, Norra Åsum 27/4	1
Stäpphök	Isternäset 17/4	1
Dvärgmåå	Friseboda 15/3	1
	Äspet 27/4	2
Tobisgrissla	Äspet 19/3	1
Jorduggla	Köpinge ängar 3-10/3	2
	Gyetorp 16/4	1
	Håslövs ängar 19/4	1
Pärluggla	Området Vånga-Skärsnäs 23/3-16/4	4-5
Härfågel	Tosteberga 14-16/4	1
Svarthakad buskskvätta	Friseboda 15-17/3	1
Ringtrast	Lillehem 27/3	1
	Sånnarna 10/4	1
	Olseröd 12/4	2
	Fjälkinge 28/4	2
Bändelkorsnäbb	Dala/Landön 10-24/2	1
	Ryssberget 18/2	2

Jan Linder

Fågelskådningens dag 6 maj

av Nils Waldemarsson

Den 30:e upplagan av Fågelskådningens dag gynnades av ett strålande försommarsväder, vindstilla och sol. Vindstilla är man inte särskild bortskämd med på Håslövs ängar. Det har alltså gått 30 år sen fågelklubben med stöd från Kristianstadsbladet genomförde detta evenemang för första gången.

Denna gång kunde de drygt 100 besökarna ta del av den gradvisa förbättring som skett för vadarfåglarna sen bottennappen efter sommaröversvämningen 2007. Även om vi har långt till det goda läget kring millenniumskiftet så lyckades rödspoven under 2017 få ut fyra ungar här. Läget i år ser så här långt ut att vara något likartat. Det innebar att besökarna som utlovat fick

möjlighet att se kommunfågeln. Utöver denna fanns flera andra vadare på plats. Artlistan efter förmiddagen uppgick till ett 70-tal arter däribland ägretthäger, svarttärna, lärkfalk och pilgrimsfalk.

Som vanligt hade undertecknad knåpat ihop en tipspromenad som innehöll en del svårigheter. Tre deltagare lyckades med att få ihop 12 rätt och resten av pristagarna nedan hade 11 rätt. Priserna har lottats inom respektive antal rätt. Grattis!

Fågelklubben tackar all besökare, funktionärer, Kristianstadsbladet för utmärkt ”förarbete” med artikel och annons och välvilligheten från markägaren att bjuda på extra parkeringsutrymme.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sädesärlan spenderade hela förmiddagen med att skåda fågelskådare.

Rätt tipsrad för tipsrundan Fågelskådningens dag 6 maj 2018

Fråga	Svar	Kommentar
1	2	Svarthakad buskskvätta är ny häckningsart för oss
2	X	Minst 30 000 par tranor häckade i Sverige 2012
3	1	Orre inventeras under 2018 i Skåne
4	1	Bergfink i rekordantal fanns i området under vintern
5	X	Fågelinfluensa av typen "H5N6" upptäcktes i Blekinge
6	2	Aprilvintern var särskilt svår 1966
7	X	Talgoxen var vanligast vid årets fågelmatningsräkning
8	1	Pungmes kan man finna vid Karpalundsdammarna
9	2	Rödheten är landets tredje mest vanliga fågel
10	2	Gulärta av rasen "flava" häckar här
11	X	3 kungsörnsungar blev flygga i Skåne 2017
12	1	Trädkrypare kan häcka i holk
13	2	Erik Rosenberg författade "Fåglar i Sverige"

Prislista tipsrundan

- 1:a pris: Alf Hallquist, Höör (bokpris)
- 2:a pris Eivor Bengtsson, Tjörnarps (bokpris)
- 3:e pris Mikael Jönsson, Färlöv (bordstabletter)
- 4:e pris Bertil Martinsson, Vinslöv (bordstabletter)
- 5:e pris Agneta Martinsson, Vinslöv (fågelholk)
- 6:e pris Claes Jansson, Degeberga (fågelholk)
- 7:e pris Bo Svensson, Åhus (vykort)
- 8:e pris Eva Sigfridsson, Åhus (vykort)
- 9:e pris: Bo Nygren, Vinslöv (vykort)

Vykorten kommer att sändas till pristagarna. Övriga pristagare uppmanas ta kontakt med undertecknad för överenskommelse om överlämning tfn: 0706-526311.

Nils Waldemarsson

Boktips:

Nära fåglar

av

Roine Magnusson, Mats Ottosson och Åsa Ottosson

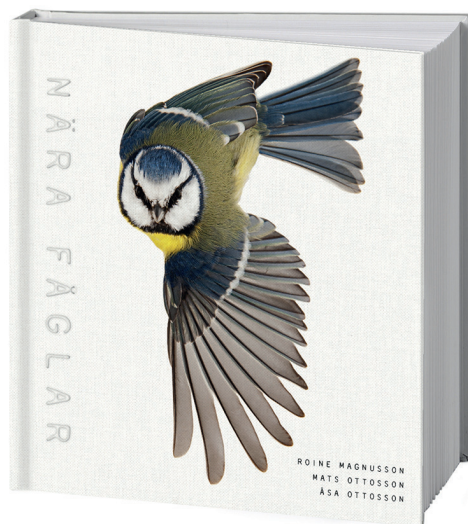
Ett ovanligt perspektiv på fåglar möter mig när jag slår upp "Nära fåglar".

Jag får associationer till poserande fotomodeller när jag ser t ex gärdsmygens vackert hoplagda vingar och utbredda stjärtfjädrar eller myrspovens eleganta pose mitt i ett danssteg. Snyggt. Och perfekt om man vill studera dem noga.

Tanken på modeller är inte helt felaktig. Fåglarna är fotograferade utanför sin vanliga miljö. Fångade i nät för ringmärkning får de sedan möta Roine Magnusson i en box så mörk att de förblir lugna. Närbilder utan bakgrund – inget annat än domherrens forskande blick och vackra dräkt pockar på din uppmärksamhet.

Inga andra medvarelser i den vilda naturen står oss lika nära som fåglarna. Det åskådliggör Mats och Åsa Ottosson i sina texter. Båda är författare och förläsare och Mats Ottosson är dessutom programledare för Naturmorgon i Sveriges Radio.

Texterna är korta, men informativa. Jag imponeras av deras kunskap om fåglar i litteraturen – både fakta och fiktion.

Till flertalet fåglar kan de plocka in andra författares iakttagelser eller poetiska uttryck.

Varje kapitel avslutas med en vanlig medborgares funderingar kring just den fågeln.

En bok att ha nära till hands. Man kan läsa om och titta om och om igen på rödhakens uppstudsiga uppsyn.

Margareta Rydhagen

Hammarsjöns häckande fåglar

Inventering 2017 och utveckling sedan 1956 – inventering utförd av Patrik Olofsson.

Sammanfattad av Hans Cronert

foto: Patrik Olofsson

Fiskgjuse som häckar vid Hammarsjön.

Hammar sjön är klassad som internationellt viktigt våtmarksområde enligt Ramsarkonventionen (internationella våtmarkskonventionen) och är upptaget i EU:s nätverk Natura 2000, både med stöd av Fågeldirektivet och Habitatdirektivet. Sjön har legat i den övre divisionen bland välrenommerade fågelsjöar i Sverige. En dramatisk minskning av flertalet arter har förändrat denna bild.

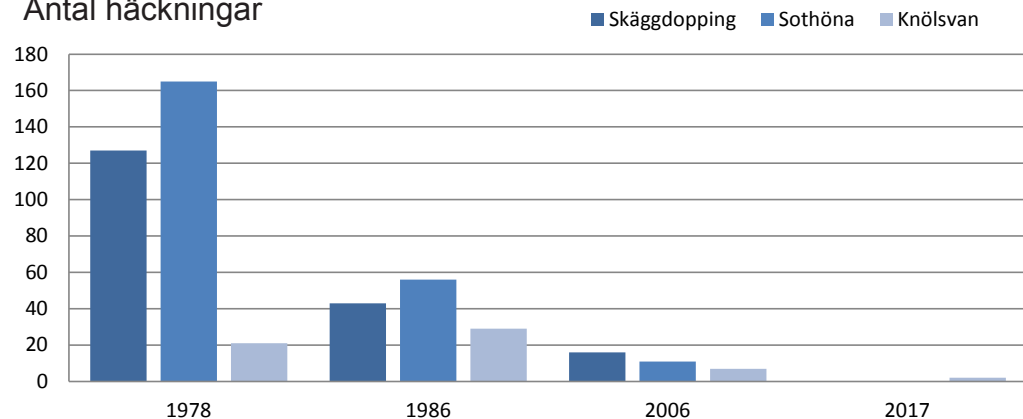
Hammar sjöns fågelliv har följts genom inventeringar utförda av enskilda ornitologer och av Nordöstra Skånes Fågelklubb sedan mitten av 1900-talet. Senaste inventeringen genomfördes 2006 och denna bekräftade farhågor om att flertalet arter minskat kraftigt i antal. Nu hade ytterliga-

re drygt 10 år gått och att göra en förnyad uppföljning under 2017 kändes angeläget.

Inventeringen av Hammar sjön 2017 omfattade främst de arter som lever ute på eller i nära anslutning till själva sjöytan, fåglar som har god indikatorstatus vad gäller förekomst av flytblad- och undervattensvegetation samt föda i form av fisk och vegetation.

Resultaten är nedslående och ytterligare tillbakagång för flertalet arter kan konstateras. Karaktärsarter som skäggdopping, sothöna och knölsvan har minskat dramatiskt och numera återstår bara enstaka exemplar eller i bästa fall något par (figur). Flera arter som vigg, brunand och skrattnås är helt borta som häckfåglar.

Antal häckningar

	1978	1986	2006	2017
Skäggdopping	127	43	16	0
Sothöna	165	56	11	0
Knölsvan	21	29	7	2

Vi kan konstatera att det skett dramatiska vegetationsförändringar i sjön. Sävruddarna, som tidigare karakteriserade sjöns yta är helt försvunna och är sannolikt en bidragande orsak till att många arter försvunnit och att svarttärnan inte längre häckar i sjön. Svarttärnan är numera hänvisad till närbelägna Herculesdammarna.

Grågåsen etablerade sig under 1970-talet och expanderade kraftigt fram till milennieskiftet då nästan 700 bon räknades i sjön. En inventering som utfördes 2014 indikerar att beståndet mer än halverats. Grågässen antas vara den viktigaste orsaken till att säven försvunnit i sjön, vilket sannolikt i sin tur försämrat förutsättningarna för den för fågelfaunan så viktiga undervattensvegetationen.

Den bruna kärrhöken verkar hålla ställningarna. Under inventeringen 2017 påträffades 12-15 par vilket är ungefär samma nivå som de senaste decennierna

då populationen legat på 10-20 par. Arten utnyttjar vassarna som kantar sjön och hämtar huvuddelen av sin föda från de omkringliggande odlingsmarkerna.

Fiskgjusen har ökat och med hjälp av konstgjorda boplatser är gjusarna etablerade som häckfåglar i sjön sedan 1997. Även havsörnen tillhör numera Hammar-sjöns häckande fåglar. Ett par är sedan tio år tillbaka etablerade i anslutning till sjön och örarna häckade framgångsrikt 2017. Den dominerande födan utgörs sannolikt främst av fisk och gäss.

Storskarven har under många år, framför allt under våren, haft en frekvent uppehållsplats på Haröns nordöstra del. Under inventeringen 2017 konstaterades inga häckande fåglar men väl ett tiotal nybyggda bon som indikerar att skarvarna möjligen är på väg att etableras i sjön.

Den nya bottennivån för karaktärsarter som skäggdopping, sothöna och knölsvan innebär att det idag är svårt att peka ut delar av sjön som är speciellt attraktiva för fåglarna. Ser vi tillbaka på de senaste decenniernas utveckling så finns det ett

tydligt mönster där fåglarna successivt har förskjutits mot Herculesvikens klarare vatten, bort från Helgeåns fåra med brunt, ibland kraftigt grumligt vatten. Även rastande simfåglar som vigg, brunand, sothöna och knölsvan tycks i stor utsträckning attraheras av Herculesvikens något klarare vatten, vilket gäller än idag när det gäller de få rastande änderna.

Hela inventeringen finns som pdf-fil och kan hämtas från Vattenrikets litteraturhemsida:

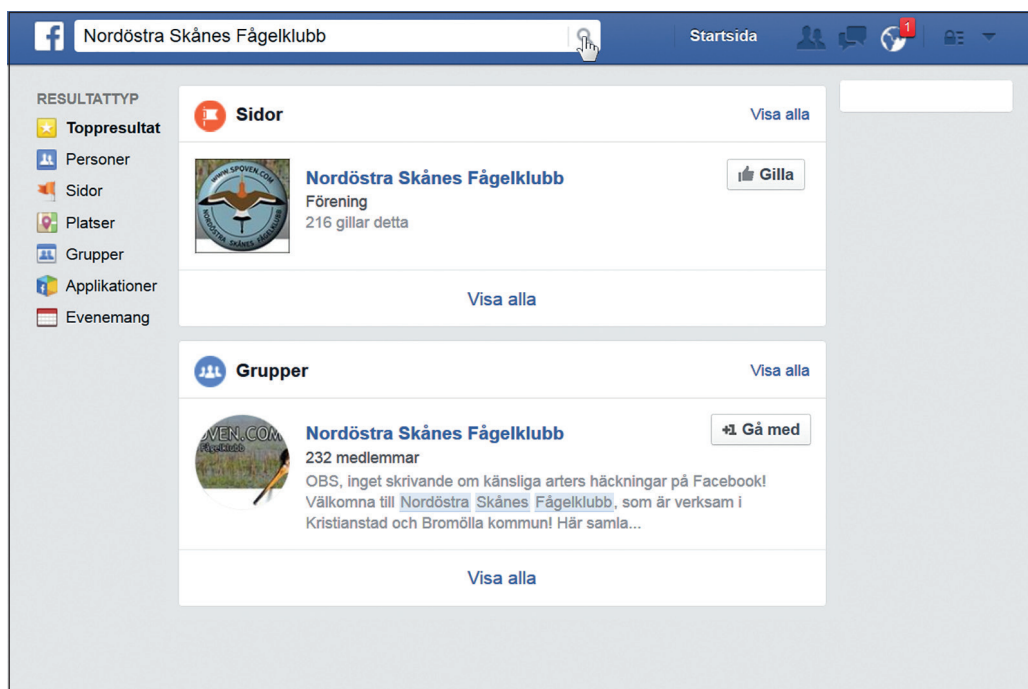
<https://tinyurl.com/hammarsjon> eller

http://www.vattenriket.kristianstad.se/fokus/pdf/2017_06_Hammarsjoinventering.pdf

Hans Cronert

*Naturvårdsförvaltare och naturvårdskoordinator
Länsstyrelsen i Skåne län och Biosfärområde Kristianstads Vattenrike*

Vi finns på Facebook!

Fångad i flykten

Text: Ulrika Tollgren

Kenth Ljungberg, ordförande i Kristianstad/Bromölla KfV (Katastrofhjälp - Fåglar & Vilt) som tilldelades årets pris på Nordöstra Skånes Fågelklubbs årsmöte för mångårigt arbete med att rehabilitera fåglar åter till ett liv i naturen. Kenth är även ordförande i riksorganisationen KfV.

– Berätta lite om din bakgrund

– Jag har varit biolog och naturvårdstjänsteman i stort sett hela mitt liv och arbetat på länsstyrelsen. Jag började 1973 på kontoret i Kristianstads län och gjorde sedan något år på länsstyrelsen i Blekinge. Återvändande därefter till länsstyrelsen i Kristianstad som efter länssammanslagningen 1997 blev Länsstyrelsen Skåne.

– Hur hittade du naturintresset?

– Naturintresset hittade jag bland grodynglen i diken runt Åhus Kärr där jag växte upp. På den tiden fanns det fortfarande kvar en massa betesmarker där som ännu inte var utdikade och jag minns att jag påtade en hel del i dessa. Jag har fått berättat för mig en historia från när jag ännu inte börjat skolan och försökte övertala min moster att följa med ut med argumentet "kom med ut och plocka blommor, det är så hälsosamt".

Senare i min ungdom tog fiskeintresset över och jag fiskade mycket både i Segesholmsån och i Helgeå. Mina planer var att bli antingen agronom eller biolog, men för att bli agronom skulle jag behövt praktik för att komma in och det saknade jag. Därför blev det biologi på Lunds Universitet. Jag minns att lärarna där sa att ni tror alla att ni kommer att arbeta med naturvård men 95% av er kommer att bli lärare. Det kan nog stämma för många av mina kurskamrater, men jag tillhörde den grupp som har haft turen att få jobba i hela mitt yrkesverksamma liv med naturvård.

– Vad var det som fick ditt hjärta att slå lite extra för just skadade djur?

– Det hela var egentligen Sture Jönssons idé. 1978 deltog han och jag tillsammans med Jan Danielsson i naturskyddsföreningen i Skånes årsmöte. Vi gick ut när själva mötet skulle hållas och satt då alla tre i Jan Danielssons buss och pratade om oljeskadade fåglar.

Vi bildade då först en kommitté där det förutom oss tre även ingick Nils Gabrielsson, Åke Svensson som på den tiden var ordförande i fågelklubben och Gösta Peper. Någon gång 1979-80 hände en stor oljeolycka i Nordsjön utanför Norge och det dök upp en stor mängd oljeskadade alkor, tretåiga måsar med mera. Då åkte Jan och jag dit och träffade en grupp entusiaster som gett sig i kast med att tvätta oljeskadade fåglar i trakterna av Sandefjord. De leddes av en veterinär som hette Liv Sandbu. Vi drog nytta av deras erfarenheter och bidrog också med en del råd. Vi höll kontakt med gruppen ett tag, men norska myndigheter förbjöd några år senare deras verksamhet för att man upplevde att de gav negativ klang till den norska oljeindustrin.

Vi tog med oss kunskapen från Sandefjord och startade egna kurser där vi lärde oss att tvätta fåglar. Vi tittade närmare på fjädrarna och "krossade" myten om fjäderfettet. Alla "experter" påstod att om oljan tvättades bort skulle också fjäderfettet försvinna och det skulle dröja länge innan fågeln lyckats sprida fett från gumpkörteln och få tillbaka

Kenth Ljungberg hemma vid sitt hem i Fjälkinge.

flytförmågan. Men själva fjäderstrukturen är sådan att när fjädern är riktigt ren pärlar vattnet bort av den. Och det fett som fåglarna har naturligt har betydelse för skötseln av fjädrarna och för deras upptag av D-vitamin med hjälp av solen. Sture var en riktig idéspruta men också en otrolig arbetsmyra i hela sitt liv.

När vi startade KfV Kristianstad/Bromölla fanns hos naturvårdsverket en nationell lista över ”Auktoriserade omhändertagare av Kronans villebråd”. Alla som hade gett sig in i den branschen hade inte varit seriösa och från KfVs sida har vi arbetat hårt för att utbilda personer som sysslar med rehabilitering av vilda fåglar. Tyvärr är det så att det inte sker någon kompetensbedömning vid provningen av tillstånd till viltrehabilitering utan det är vilka arter och anläggningarnas utformning som är avgörande.

Idag är KfV som organisation så pass etablerad när det gäller oljeskyddsarbetet att vi samarbetar

med MSB (myndigheten för samhällsskydd och beredskap), kustbevakningen och Helcom (Helsingforskonventionen där Östersjöländerna ingår). När det i augusti ska göras en större oljeskyddsövning i Karlskrona kommer KfV att delta med ansvar för djurskyddsfrågor. Myndighetsansvaret för dessa frågor ligger egentligen under naturvårdsverket, men verket är tyvärr alldeles för anonymt vad gäller djurskydd.

Jag är ingen artjägare men gärna “nätskådare” och följer rapporterna på artportalen och gillar microbirdingkonceptet. Så visst händer det att jag åker ut och tittar på rariteter men bara om de håller sig här i trakten. Mitt starkaste intresse är annars blommor och jag ingår i floravårdsgruppen.

– Du är inte bara ordförande i den lokala KfV-föreningen utan också ordförande i riksorganisationen. Hur spridd är er verksamhet och hur ser den ut i andra delar av landet?

– Vi är ett glest nätverk över hela landet och lokalföreningarna verkar under lite olika namn. Ambitionen, att ha en förening i varje kustkommun, har vi ännu inte uppnått. Riksförbundet bildades 1998 så vi firar 20-årsjubileum i år. Vi bedriver framförallt utbildningsverksamhet, varje år hålls några rehabkurser någonstans i landet.

– Hur önskar du att viltrehabiliteringsverksamheten utvecklas framåt?

För något år sedan ville naturvårdsverket inskränka vår verksamhet till att bara gälla statens vilt och några få arter från artskyddsförordningens lista. Som väl var ändrade de sig då vi behöver komma upp i ett visst antal djur för att våra rehabiliterare ska kunna hålla kompetensen uppe och för att vi ska kunna bedriva utbildningar. Vi arbetar med djurskydd och ser vårt arbete och samarbetet med SVA som en viktig del av miljöövervakningen. Vi tar emot alla fåglar och vad gäller däggdjur: hare, igelkott och ekorre.

– Vilken är din starkaste naturupplevelse?

– Det var de grodor som jag en gång fick uppleva i ett översvämmat dike på Ovesholms marker. De hade en alldeles blå, nästan självlysande lekdräkt och det var en riktigt häftig upplevelse.

– Hur ser din skådardröm ut?

– Att se trapp på Ripafältet igen hade varit en upplevelse.

– Vilken är din utrustning när du är i fält?

– Jag har min handkikare och så en lupp. Någon tubkikare äger jag inte.

– Varför ska djur- och naturintresserade vara med i föreningar?

– För att samvaron berikar när man upplever tillsammans. Egentligen är detta ett dilemma för just KfV då vi inte har någon egentlig medlemsvård. Våra aktiva rehabiliterar lägger all sin energi på fåglarna och djuren. Våra vanliga medlemmar aktiveras inte och vi har svårt att visa upp vår verksamhet för om vi gör det blir vi en djurpark och det kräver ju tillstånd samtidigt som att det i så fall också skulle stressa de skadade djuren.

– Fem snabba till Kenth:

✓ Skog	-	Hav
Gryning	- ✓	Skymning
✓ Vandring	-	Picknick
✓ Vår	-	Höst
Berguv	- ✓	Kungsörn

Ulrika Tollgren

Vårens smultronställe: Karpalundsdammarna

Dammarna, som tidigare tillhört det gamla sockerbruket i Karpalund ingår i Biosfärområde Vattenrikets besökspunkter och är väl värda besök hela året så länge vattnet är någorlunda isfritt.

foto: Hans Cronert

Från gömslet i Karpalundsdammarna kommer man väldigt nära djurlivet. Har man tur så kan man även se pungmes vid spången ut till gömslet.

Numera gränsar dammarna till biogasanläggningen och verkar kanske vid en första anblick inte speciellt charmiga. Fördelen med Karpalundsdammarna är att både helt korta, men även längre besök under alla årstider brukar vara givande.

Då jag kommer med bil startar min tur ifrån parkeringen. Karpalund är lättåtkomligt tack vare både täta bussturer från Kristianstad, och bra cykelvägar som leder hit. Fågelskådning innebär många gånger okristligt tidiga sommarmorgnar men här fungerar kvällen lika bra. Eller faktiskt

ännu bättre, för dammarna är en klassiskt bra sommarnattlyssningslokal. Vet inte om det ordet egentligen finns, men jag känner sommarnattens lockande leende. Stigen går först genom en liten dunge där koltrasten fortfarande sjunger vår nationalsång. Håller utkik efter den svarta rödstjärten som ibland gör en utflykt hit från fabriksområdet och på åkern varnar en vipa envist.

Stigen leder in till gömslet som finns vid den första dammen. Här har jag haft många häftiga stunder när jag suttit och

pluggat och samtidigt hållit koll på de bruna kärrhökar som häckar här. Idag ser jag två gråhakedoppingar och flera sothö-
nor med fulsöta ungar i varierande ålder. Några fisktärnor dansar över ytan och så hörs plötsligt det lite vemodiga och metal-
liska lätet från en pungmes ziyy, ziyy och mitt hjärta skuttar till. I år häckar pungme-
sen i sitt bo vävt av växtfiber och kavel-
dun i en björk som hänger över dammens
norra sida. Något år hängde boet rakt över
spången till gömslet. Att sitta här i gömslet
och bara njuta av livet runt dammen kan

Googlemaps: <https://tinyurl.com/karpalund>

Med kollektivtrafik: Hållplats Karpalund
stationsvägen, Regionbuss 549 mot Färlöv
www.skanetrafiken.se

Lokaler: Karpalundsdammarna.

Häckfåglar: Gråhakedopping, smådopping,
pungmes, brun kärrhök, snatterand, rörhöna,
vattenrall, gräshoppsångare, näktergal, och
i Vinneå som passerar alldeles intill finns
kungs fiskaren.

Vår/sommar: Rastande vadare och tättingar
men framförallt är Karpalundsdammarna en
bra nattsångarlokal.

Vinter: Rastande gäss och änder och ofta
även vattenrall och varfågel

Bekvämligheter: Toalett saknas

Tillgänglighet: Stigarna är inte anpassade
för rörelsehindrade eller barnvagn.

Bonus: Noviadammen och Vinnöängar, väs-
ter om Araslövsvägen, brukar inte heller göra
någon besviken.

både ge bra fotomotiv och meditation för
själen och jag väntar in skymningen.

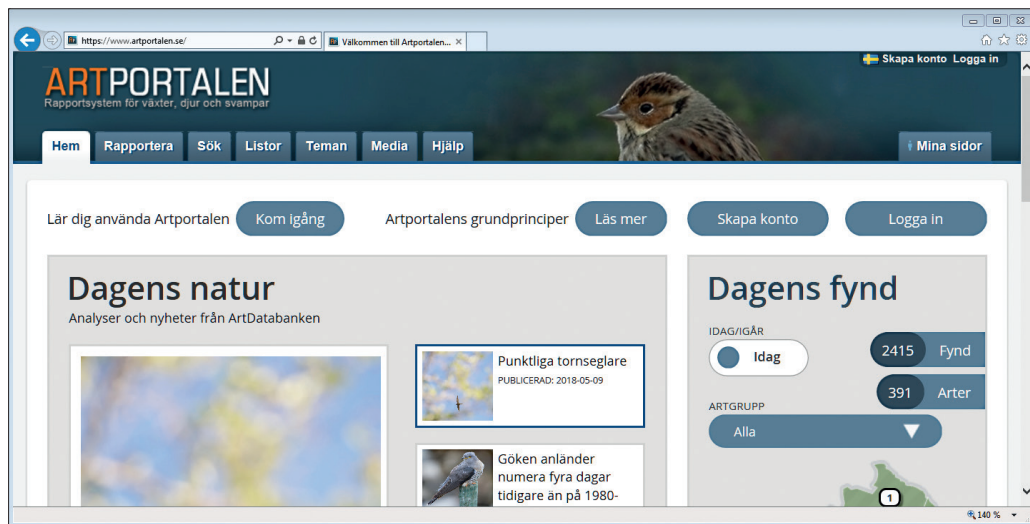
Nu följer jag stigen bortåt längs dammens
södra sida och i buskarna försöker några
näktergalar att överrösta varandra. Ingen
av dem lyckas för segraren blir göken. En
kort stund i alla fall. Stannar till vid dam-
men och lyssnar till både rörsångare och
sävsångare. Just här hade jag för några år
sedan smådoppingens ungar som dök likt
dykarbaggar inne vid vasskanten. Dagtid
ligger här ofta någon snok och solar.

Promenaden fortsätter bortåt och några är-
lor låter sig höras. Vid den bortersta dam-
men finns ofta gott om trollsländor. Jag
stannar till och lyssnar på en sångare, som
efter först viss tvekan blir till en kärrsång-
are. En vattenrall grymtar till och jag anar
det bubblande lätet från en rörhöna. När
jag återkommer till sådana här favoritloka-
ler som man återkommit till genom åren,
vandrar man liksom runt i sin egen histo-
ria. Här hade jag en gång en småfläckig
sumphöna, men var det 5 eller 10 år sedan.
15? Ibland går åren ihop men jag ler fortfa-
rande av minnet. Sådana här stilla, ljumma
och ljusa sommarnätter önskar man ibland
att man kunde stanna tiden. En liten stund
i alla fall. Alla ljuden, den ljumma luften
och den lite sötaktiga doften efter en varm
sommardag - älskar!

Ulrika Tollgren

Artskydd, Artdirektivet och Artportalen

av Jan Linder

Artportalen används till mer än bara se på aktuella obsar för oss fågelskådare. Skogsstyrelsen tex håller koll på skyddsklassade arters häckningar som en del i deras beslutsunderlag vid ansökningar om avverknings.

Bakgrund

Den här artikeln vänder sig till dig som tycker skyddet av våra (hotade) fåglar är viktigt och som rapporterar i Artportalen, samt till dig som efter att ha läst artikeln, förhoppningsvis börjar rapportera här aktuella arter när det är ”skarpt läge”. ”Skarpt läge” är det i samband med häckning. De fågelarter som är aktuella i Skåne listas i slutet.

Det här är således fråga om rapportering med häckningskriterier, hur övriga observationer av dessa arter noteras är inte av intresse i detta sammanhang. Eftersom många är oroliga över att noteringar om häckande arter i Artportalen kan användas av äggsamlare, närgångna fotografer etc, ska redan här påpekas att för vissa arter (örnar, rovfåglar, vissa ugglor m.fl.) finns

ett automatiskt skydd inlagt, som hindrar åtkomst av obehöriga när man noterar ett häckningskriterium, dels att man själv kan välja och markera att noteringen ska vara dold. Vilket givetvis rekommenderas att man gör för hotade och störningskänsliga arter.

Örnar, pilgrimsfalk, berguv m.fl. använder oftast sina bon under många år, och för de bon man vet är gamla och kända, är det som denna artikel avhandlar inget bekymmer. Problemet är helt kopplat till tidigare okända bon och till nyetableringar, samt till alla de arter som bygger nya bon varje år, och där lokalerna kan variera en hel del.

I och med att artskyddsförordningen börjat tillämpas i samband med skogsbruksåtgärder i Sverige, så ställs också helt nya och tuffare krav på Skogsstyrelsens och

länsstyrelsernas lagtillsyn i samband med åtgärder, och de egna registren respektive myndighet har är helt otillräckliga. Däremot finns viktig information att hämta ur Artportalen, vilket man också gör. Försättningsvis kommer Skogsstyrelsens arbetssätt att redovisas och exempel ges på vilka konsekvenser en felaktig rapportering får. Samma problem drabbar övriga myndigheter, och därmed i värsta fall även de hotade fåglarna.

För alla er som rapporterar andra arter än fåglar är detta inget problem. För att rapportera växter, insekter, svampar, däggdjur mm i Artportalen, måste man skapa en egen punkt. Valet av punkt gör man förhoppningsvis och sannolikt där arten växer eller ses, dvs. punkten är tämligen exakt.

Varför är just fågelrapporteringen ett problem?

När Skogsstyrelsen får in en avverkningsanmälan eller en begäran om samråd inför en åtgärd gör man en rad kontroller mot många olika register. Ett av dessa register är som sagt numera Artportalen. Ett fåtal skogskonsulenter har fått behörighet att köra anmälan mot Artportalens uppgifter över skyddsklassade arter. Beroende av inventeringsintensitet och skogsbeståndets innehåll av hotade arter, kan det resultera i flera hundra poster som konsulenten måste gå igenom för en enda anmälan, och ta ställning till om det ska leda till någon myndighetsåtgärd.

Det som skapar problem för myndigheten när det gäller fågelrapporteringen är att vi skådare blivit bortskämda genom upplägg från Svalan, dvs. att vi kan använda

oss av färdiga punkter som vi knyter våra rapporter till. Skogsstyrelsens söksystem bygger på rapporteringspunkterna och varje art har av Skogsstyrelsen tilldelats en yta vars radie varierar utifrån vilken art det gäller, hur störningskänslig den är. För fåglar är spannet på störningsradien 3 000 ner till 250 meter från rapporteringspunkten. Som exempel kan nämnas att berguv har 2000 meters och pärluggla 250 meters radie från den punkt som finns registrerad i Artportalen.

Observera alltså att sökfunktionen som Skogsstyrelsen använder sig av med ett undantag inget har att göra med den cirkelyta som är kopplad till Artportalens fasta rapporteringspunkter eller till cirkelytan för de punkter man själv skapar. Undantaget är att om en punkt i Artportalen givits en radie större än 1 000 meter sorteras den automatiskt bort, precisionen anses för dålig. Den gränsen kommer sannolikt att sänkas till 500 meter framöver. Vilket leder till att fasta punkter i Artportalen eller sådana man skapar själv aldrig ska ges en radie större än 500 meter framöver för att vi ska vara säkra på att söksystemet fångar in noteringen.

Vi fortsätter med pärlugglan som exempel.

Om den anmälda hyggesytan till någon del överlappar exempelvis pärlugglans cirkelyta, så blir det träff i systemet. Men om det inte blir någon överlappning får konsulenten ingen signal alls om att det finns (trolig) häckande pärluggla i beståndet. 250 meter är en kort radie. Oftast rapporterar vi från en känd punkt i närheten, ibland gör vi en ny punkt, men då ofta där vi står, inte var vi hör eller ser att fågeln befinner sig. Om pärlugglan i detta exempel har sin

häckningsplats mer än 250 meter bort från den punkt vi anger i rapporten och det gäller en aktuell häckning kan det leda till två olika utfall:

a) Om avverkningsanmälan avser området där ugglan finns, blir det ingen träff i systemet, och konsumenten missar då att det finns häckande pärluggla där. Vilket medför att avverkningen kan genomföras utan restriktioner i tid och rum.

b) Om avverkningsanmälan avser området där rapporteringspunkten finns, men inte pärlugglan, blir det träff och ett byråkratiskt arbete måste ta vid, i detta fall då helt i onödan.

För mer känsliga arter dras ofta experter från våra fågelklubbar in och det kan vara mycket jobb innan det är utrett att det inte finns någon skyddsvärd art som hotas av

Figur 1.

aktuell åtgärd. Ett tydligt exempel på denna problematik är att någon exempelvis rapporterat häckningskriteriet ”bobygge” på den punkt man stått när man sett en örn komma flygande med bomaterial och inte rapporterat ungefär var örnen gått ner med bomaterialet kanske dryga kilometern bort.

Här följer ytterligare ett exempel, se **figur 1**, som många kan känna igen sig i. Ett för de allra flesta (Skåne)skådare känt område är Ravlundafältet och punkten Knäbäcksdösen. Den punkten används av de flesta av oss som rapporterar vad vi ser och hör i ett relativt stort område runt denna punkt. Som exempelvis sommargyllingens sång ifrån skogen i väster.

I Skogsstyrelsens system läggs då en cirkelradie på 500 meter runt punkt Knäbäcksdösen. Som framgår av cirkely-

tan i figur 1 innebär det att 75% av den skapade ytan utgörs av öppna marker och bara 25% av sommargyllingens skog. En avverkningsanmälan kan här göras som omfattar i princip hela skogen förutom den nordöstra spetsen utan att det blir träff vid Skogsstyrelsens kontroll. Med en placering av en punkt mitt i skogspartiet, **Punkt A**, så täcks nästan hela det aktuella skogspartiet och det blir en given träff!

Förslag

Det finns två sätt att lösa problemet, och båda torde vara aktuellt att använda sig av:

- Dels kan respektive person i våra fågelklubbar som har behörighet att lägga in gemensamma rapporteringspunkter i Artportalen lägga in nya punkter i lämpliga

områden, som alla rapportörer kan använda.

- Dels skapar vi som rapporterar en ny punkt på rätt plats, när vi vill vara säkra på att en häckning därigenom flaggas upp om en myndighet får in ett ärende som kan påverka häckningen negativt.

Till sist

Ett stort TACK till Henrik Andersson och Oriana Pfister på Skogsstyrelsens Skånedistrikt och till Tove Thomasson på Skogsstyrelsens tillsynsenhet för demonstrationer av hur systemet fungerar och för värdefulla synpunkter på denna artikels innehåll!

Nedan hittar ni en Bilaga med utdrag ur Skogsstyrelsens Art- och habitatdirektiv.

Jan Linder

Bilaga

Fågeldirektivet och Art- och habitatdirektivet

Skogsstyrelsen kompletterade skogsvårdslagen (SVL) så att EU:s Fågeldirektiv och Art- och habitatdirektivets krav skrevs in i lagstiftningen 2014 under §30 "Hänsyn till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen". I kapitel 7:19 i SVL står följande föreskrift:

Hänsyn till arter

7:19 Skador till följd av skogsbruksåtgärder ska förhindras eller begränsas i livsmiljöer och på substrat där det förekommer prioriterade fågelarter, vilka framgår av bilaga 4, samt arter markerade med N och n i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845) eller som betecknas som akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade. I artskyddsförordningen finns regler om artskydd.

Därefter följer de allmänna råden:

Allmänna råd till 7:19

Med skador bör här även avses avsiktligt dödande, störande, förstörande av ägg eller skadande eller förstörande av djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Arter som omfattas av artskyddsförordningen eller som betecknas som akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade förekommer ofta i hänsynskrävande biotoper, men också på lokaler som inte påtagligt avviker från omgivande skog, som exempelvis i ädellövskogar, låg- och högtörbarrskogar, kalkmarksskogar och sandbarrskogar.

Information om vilka arter som kan vara akut hotade, starkt hotade, sårbara och nära hotade kan fås bl a från gällande rödlista. För däggdjur och fåglar infaller fortplantningstiden normalt under perioden den 1 mars-31 juli. För havsörn och kungsörn börjar den känsliga perioden redan omkring den 1 januari. I Västerbottens och Norrbottens län bör havsörn och kungsörn skyddas från störningar mellan den 1 februari och den 31 augusti. Bivråd bör anses störningskänslig till den 31 augusti i hela landet.

Lista över häckande skogsfåglar i Skåne som är aktuella

Följande lista är framtagen av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Skåne. OBS att denna lista revideras vid behov, arter kan både läggas till och dras ifrån underhand. (En gissning är att exempelvis den brandkronade faller bort då den numera ”finns överallt” och ökar dramatiskt.) Vidare så finns det arter som givetvis upptäcks i kontrollen om de skulle dyka upp, exempelvis om häckningskriterier för svart stork skulle finnas noterat i Artportalen.

Järpe, tjäder, bivråd, brun glada, röd glada, havsörn, kungsörn, fiskgjuse, skogsduva, berguv, sparvuggla, lappuggla, pärluggla, nattskär, göktyta, gröngöling, spillkråka, mindre hackspett, lundsångare, brandkronad kungsfågel, mindre flugsnappare, entita, sommargylling och nötkråka.

Övriga fågelarter

För jordbrukslandskapet och våtmarkerna ansvarar Länsstyrelsen för kontrollerna och de arter som är aktuella är bl.a. stäpphök, ängshök, härfågel, sydlig kärrsnäppa, brushane m.fl. vadare, tornuggla, kungsfiskare, biätare, fältpiplärka, etc. Var hellre noggrann med platsangivelsen för en art för mycket än en för lite!

Rapport:

Rosenfinkens populationsutveckling i Bromölla och Kristianstads kommuner

av Jan Linder

foto: Hans Cronert

Rosenfinkshannen sång låter "Pleased to meet you" (enligt minnesramsan).

Inledning

Undertecknad har sedan ett antal år tillbaks ansvaret för att ställa samman det gångna årets rapporter för ett antal arter, bland dem rosenfinken, i Nordöstra Skånes Fågelklubbs verksamhetsområde. En rapport som årligen presenteras i vår tidning Spoven nr 3. Med anledning av att arten otvetydigt har minskat i vårt område har jag valt att gå igenom de rapporter som finns i Artportalen, för att få en ungefärlig bild av rosenfinkens "uppgång och fall (?)". Men först något om dess utbredning i Sverige.

Rosenfinken är en sen invandrare från sydöst till Västeuropa, däribland till Sverige.

Den första kända häckningen påträffades på Gotland redan 1839, men sedan dröjde det till 1938 då den återigen kunde konstateras häcka, nu på Fårö. Under 40-talet skedde sedan en märkbar expansion och området mellan Säter och Leksand i Dalarna blev snabbt ett kärnområde under tidigt 50-tal. Därefter har den expanderat mycket kraftigt under framför allt 60- och 70-talet, främst utefter Östersjökusten. Redan från tidigt 70-tal fanns den från östra Skåne och upp genom hela östra Sverige tom Västerbotten. Expansionen fortsatte även västerut i landet. På 1980-talet hade den etablerat sig i samtliga landskap, med en huvudutbredning i de östra.

Ökningen fortsatte in på 90-talet, men under senare hälften av 90-talet och in på tidigt 2000-tal skedde en dramatisk minskning. Mellan 1994 och 2004 beräknades minskningen till 60 %, och minskningen har därefter fortsatt. Idag räknar man med ca 17 000 par i hela landet (enligt uppgifter hämtade från Artdatabanken). Rosenfinken är idag registrerad som sårbar (VU) på den svenska rödlistan.

Som ren kuriosita kan nämnas att de första observationerna som lagts in i Artportalen avser 2 ex i Gävle 1940, 1 ex Gästrikland 1942, 1 ex i Bromma 1949 och 1950. Under 50-talet finns sedan spridda noteringar från Dalarna, Gästrikland och Västmanland.

Exakt hur rosenfinken etablerade sig i Skåne och i vårt område går givetvis inte att utläsa ur Artportalen. Men som väl är finns andra källor. Följande citat är hämtat från ”Meddelanden från Skånes Ornitologiska Förening” år 1967 och avser året 1966:

”Den 23 juli bedrevs ringmärkning sydväst om gården Egeside vid Vittskövle. Därvid fångades tre flygga ungar av rosenfink (Carpodacus erythrinus). En ivrigt varnande hona iakttogs även. Den sågs mata ungarna men lät sig inte fångas. Platsen besöks mer sällan av ornitologer, och en eventuell tidigare förekomst under året kan mycket väl ha undgått upptäckt. Även om något bofynd ej gjordes, är det sannolikt, att häckningen ägt rum på platsen. Under alla förhållanden torde det vara första häckningen i Skåne.”

Erik Schönbeck

Vidare gjordes en genomgång 2004 i Spöven nr 2 av Niklas Jeppson. Här nämns att:

- första Skåneobsen gjordes i oktober 1954 i Skanör

- vid riksupprop 1969 och 1974 rapporterades det 5 respektive 10 hannar från Skåne

- i slutet av 1980-talet fanns det uppskattningsvis 50 - 100 häckande par i Skåne

- rosenfinken främst finns längs Helgeåsystemet samt längs kusten och Ivösjön, men att den vid sekelskiftet verkar ha övergivit Ivösjöområdet

Jämför man Atlasinventeringarna i Skåne 1974-84 och 2003-09, så har antalet rutor där rosenfinken registrerats minskat från 96 till 84 (-14 %). Motsvarande för nordöstra Skåne visar ingen förändring. Nu har ytterligare 10 år gått och sannolikt skulle en Atlasinventering idag visa på fortsatt minskning av utbredningen. Men Atlassiffrorna säger inget om antalet individer/par, de indikerar enbart hur geografiskt spridd arten är.

De tidigaste rapporterna som ligger i Artportalen från vårt område är i huvudsak inlagda av Greger Flyckt, som har gått igenom alla de årsrapporter som förr lämnades skriftligt till fågelklubben för publicering. Det gör att en analys kan göras för vårt område från 1975 och framåt, som i stort bör spegla populationen och dess utveckling. Redan första årets rapporter visar att rosenfinken då var väl etablerad.

Analys

Jag utgår i denna enkla analys ifrån antagandet att rosenfinken är en sådan fågel som vi ”noterade/kryssade” skådare

både letar efter och relativt noggrant noterar var och när vi ser den. Vidare framgår av den tidiga rapporteringen att man ”redan då” flitigt besökte de platser där vi kan förvänta oss att finna rosenfinken och att de väl sammanfaller med var vi under senare år letat efter och funnit, eller inte funnit, rosenfinken.

Tabell 1 visar ungefärliga antalet individer rapporterade respektive år. Framför allt en del av de tidiga rapporterna är oprecisa och för flera rapporter anges exempelvis enbart Egeside. Om de avser samma individ eller är helt olika lokaler/individer kan inte utläsas. Eftersom mer precisa angivelser (Pulken, Tolebäck, Ängårdsvägen etc.) också finns har jag valt att utgå från dem och enbart tagit med 1 ex av de som enbart rapporterats som Egeside. Undantag är när det rapporterats ett högt antal individer för Egeside, då det indikerar en mer total inventering. Jag har då utgått från Egesidenoteringen och ställt den mot de mer platsspecifika noteringarna och bedömt sannolikt antal. Det kan innebära att det egentligen är någon individ för mycket i tabellen, men det kan också innebära att det är en eller flera som saknas.

Angivna antal får således ses som en ungefärlig storleksangivelse som enbart är till för att se tydliga trendförändringar. En slutsats av detta är att det vore önskvärt att man är mer precis i sin rapportering av sjungande hanar, dels att man gör återbesök med någon veckas mellanrum för att se om det är ett troligt häckningsrevir.

Tabellen antyder att rosenfinken kulminerade i vårt område under perioden 1981 till 1999. Då skedde en rätt rejäl sänkning till en nivå som höll ca 10 år. Därefter

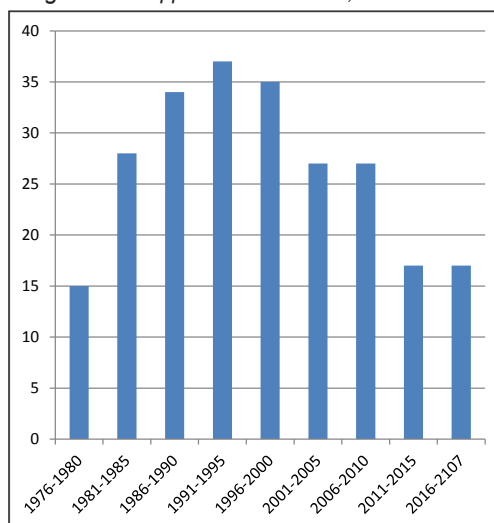
Tabell 1. Rosenfink, antal rapporterade individer årsvis.

År	Antal	År	Antal	År	Antal
1976	17	1991	37	2006	29
1977	14	1992	28	2007	30
1978	11	1993	48	2008	31
1979	15	1994	39	2009	19
1980	19	1995	34	2010	26
1981	34	1996	39	2011	16
1982	30	1997	36	2012	14
1983	10	1998	37	2013	19
1984	28	1999	38	2014	19
1985	36	2000	26	2015	17
1986	23	2001	23	2016	17
1987	33	2002	23	2017	16
1988	52	2003	34		
1989	24	2004	29		
1990	36	2005	28		

skedde ytterligare en stor nedgång 2011. Sammanställer man tabellens siffror i ett diagram som visar femårsmedeltal blir förändringen ännu tydligare, **Diagram 1**.

Men, även om det helt säkert finns ett samband mellan antal registrerade individer och antal häckande par, visar diagrammet

Diagram 1. Rapporterade individer, femårsmedeltal

ändå enbart hur vanlig fågeln är, inte antalet par som går till häckning. Problemet under framför allt senare år, är att flera av observationerna bara görs någon enstaka gång på flertalet av lokalerna. Det finns alltså inga upprepade noteringar under säsongen som belägg för att det är ett häckningsrevir.

Vad man kan utläsa av noteringarna 1987, 1997, 2007 samt de senaste 10 åren framgår av **Tabell 2**.

Slutsats

Vad ska man då dra för slutsats av denna enkla analys? Min tolkning är att rosenfincken hade en stark ställning i vårt område från början av 1980-talet och ända fram till några år in på 2000-talet. Därefter har något hänt som i det närmaste halverat det häckande beståndet.

Utvecklingen i Nordostskåne verkar således följa den negativa trenden i Sverige. Då de för arten lämpliga häckningsmiljöerna inte ändrats dramatiskt till utbredning eller struktur, så ligger det nära till hands att misstänka andra faktorer än själva häckningshabitatet.

Har födotillgång vid uppfödning av ungar minskat pga. tidigare vårar och därmed tidigare topp i insektstillgång? Har något dramatiskt förändrats utefter flyttvägarna eller övervintringsplatserna? Eller kan det vara den ganska vanliga populationskurvan vid nyetableringar? Dvs. att en art expanderar kraftigt, när en populationstopp,

Tabell 2. Möjliga häckningar

År	Antal lokaler	Sjungande hannar, ca
1987	10	19
1997	11	17
2007	8	20
2008	3, ev. 4	12
2009	3	7
2010	3	8
2011	3, ev. 4	7
2012	4	7
2013	4	7
2014	5	8
2015	4	7
2016	3	6
2017	6	9

för att därefter stabilisera sig på en lägre nivå? Diagrammet med femårsmedeltal antyder ett sådant förlopp. Många andra arter har haft en sådan utveckling i samband med populationsökning, jämför exempelvis skrattnås och turkduva.

De senaste 10 åren tycks populationen glädjande nog inte ha minskat ytterligare, utan legat kvar på en hyfsat stabil nivå. Kanske är detta den optimala nivån för arten i vårt område, sett till idealiska habitat? Låt oss i alla fall hålla tummarna för att minskningen inte tar ny fart, utan att denna karismatiska fågel fortsätter att häcka framgångsrikt i vårt nordöstra Skåne.

Avslutningsvis ett stort tack till Greger Flyckt för hans arbete med grundmaterialet i Artportalen samt för värdefulla kompletterande uppgifter och synpunkter.

Jan Linder

Ringmärkning i februari -

Fem blåmesar och sju domherrar?

av Thomas Lindblad

foto: Thomas Lindblad

Två av de 80 domherrar som ringmärktes i februari.

Ovanligt få blåmesar i vinter, tänkte jag under Vinterfågelräkningen i sena januari 2018? De föregående fem åren hade jag rapporterat 8, 9, 7, 10 respektive 8 ex vid min matningsplats i Olseröd, men nu fick jag dem bara till 5 samtidiga fåglar trots flitig fönsterspaning. Däremot tyckte jag att det var ovanligt gott om domherrar, där motsvarande serie för åren 2013-17 var 0, 4, 3, 5 och 3 – nu såg jag 7 samtidiga ex på matplatsen! Tja, så är det, tänkte jag, det växlar mellan åren, no big deal.

I februari började det klia i ringmärkarfingrarna efter flera soffliggarår. Jag tyckte att fågeltillgången ökat hemma i samband med snöfallet, vindförhållandena var dessutom goda så därför satte jag upp mina nät. Under elva förmiddagar mellan 7 och 19 februari hade jag tre nät uppe i snitt

fyra timmar om dagen. Det blir $11 \times 3 \times 4 = 132$ nättimmar i runda slängar.

Det började bra. Första dagen tog jag 12 blåmesar och 5 domherrar. Hoppsan, tänkte jag, det har visst kommit några blåmesar till! Det fortsatte 8/2 med 10 nya blåmesar och 16 domherrar. Oj då tänkte jag, domherrarna var fler än jag trodde och var tusan kommer alla blåmesar ifrån? Jag hade föreställt mig att det var samma begränsade antal fåglar som återkom till matplatsen från dag till dag.

För att inte bli långgrandig, så kunde jag 19/2 summera till hela 127 ringmärkta blåmesar och 80 domherrar! I min trädgård. Vem kunde anat att det rörde sig om så många unika individer? Och att diskrepansen var SÅ stor mellan ögonblicksbilden och tvåveckorsperspektivet!

Det blev inte bara blåmes- och domherrefångst. Hela 16 märkarter gav insatsen, däribland 4 stenknäckar (aj!), 3 större hackspettar, 1 mindre hackspett och 11 steglitser – den senare har varit regelbunden vintergäst hos mig bara de senaste fyra åren. Andra arter var 3 rödhakar, 3 entitor, 6 koltrastar, 2 nötväckor, 4 grönfinkar, 7 gråsparvar och 1 gråsiska. Inga märkvärdigheter, men nog så trevlig fångst!

Hur såg det då ut för talgoxarna, pilfinkarna och gulsparvarna? Här var inte skillnaden mellan Vinterfågelräknings- och ringmärkningsresultatet lika markant. Om vi tar arterna bakifrån så trodde jag i januari att 4 gulsparvar besökte min matplats – jag märkte 21 ex. Pilfinkar har jag alltid gott om i trädgården, Vinterfågelräkningshelgen skattade jag dem till 25 – jag märkte 34 ex. Av talgoxar slutligen hade jag bara 4 i Vinterfågelprotokollet, men jag ringmärkte 43 olika individer.

Vad kan man lära sig av detta? Kanske att man inte alltid vet vad man tror sig veta. Eller att man ska passa sig för att blanda äpplen och päron – det är ju trots allt två helt olika underlag jag jämfört här.

En bedårande mindre hackspett

Hur som helst - jag hade kul! Och fåglarna tycktes inte lida nämnvärt av min uppmärksamhet. Inga skador på 350 ringmärkta fåglar och åtminstone 71 egenkontroller (återfångster av egenmärkta fåglar).

Thomas Lindblad

Nu är det enklare att bli medlem i fågelklubben!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller via **Swish 123 225 16 27**. Glöm inte mejla (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna om ni är ny medlem. Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se, mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 125 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

Läsarnas bilder

Vill du bidra med bilder så kan du maila in bilder till redaktionen eller publicera den på vår Facebooksida så finns det chans att den kommer med i Spoven.

OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till.

foto: Anders Nilsson

Ringduvor

foto: Bobo Edthofer

Smådopping i Karpalundsammarna

foto: Christer Larsson

Småtroll som precis lämnat boet (kattuggla).

foto: Sixten Rimheden

Storspov Håslövsängar

Erik Schönbecks donation

Erik Schönbeck ringmärkte under 65 år mer än 121 000 fåglar. Erik donerade strax före sin bortgång 2003 en ansevärd penningssumma till fågelklubben vars avkastning ska komma fågelforskningen till del.

Första utdelningen ur donationen skedde hösten 2005. Exempel på projekt som erhållit bidrag är:

- Småfågelholkar i urban miljö
- Holkprojekt för olika ugglearter i skogsmiljöer
- Antipredatorburar till skydd för ängshökshäckningar
- Ringmärkningsprojekt på Näsby fält

Här följer ett sammandrag av donatorns vilja och statuterna för donationen:

Stiftelsens ändamål är att stödja vetenskapliga undersökningar av fågel-faunan inom Nordöstra Skånes Fågelklubbs område (Kristianstad och Bromölla kommun). Det föreligger dock ej hinder för att stödja jämförande undersökningar utanför fågelklubbens verksamhetsområde.

Exempel på sådana undersökningar är populationsundersökningar, sträck-räkningar, ringmärkning och liknande. Vidare kan fågelskyddsbefrämjande åtgärder och populationshöjande åtgärder som t ex uppsättning av holkar och plattformar vara lämpliga.

Stiftelsen bör även främja enskilda medlemmars kunskaper genom att stödja medlemmens deltagande i kurser, symposier eller andra fågelstationers verksamhet.

Stiftelsens medel är enbart avsedda för amatörornitologer.

För att erhålla medel krävs medlemskap i Nordöstra Skånes Fågelklubb.

Det förutsätts att stipendietagaren redovisar sitt resultat på lämpligt sätt, exempelvis i fågelklubbens tidskrift.

Avkastningen från donationen utgörs för tillfället av 24 000 kr. Den eller de personer som genomför eller planerar något projekt som passar in enligt donatorns vilja kan ansöka om hela eller delar av summan senast den 31 augusti 2018.

Ansökan om medel, som bör innehålla en fullständig redogörelse för projektets intentioner, genomförande, mål och hur redovisning skall ske, insänds till:

**Nordöstra Skånes Fågelklubb
C/o Nils Waldemarsson
Skånegatan 6, 295 32 Bromölla**

Sommarens program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Juni

Lör 2 jun

Vandring kring Söndraby

Tillsammans med Ulrika Tollgren skådar vi fåglar kring Söndraby, söder om Arkelstorp mellan Ivösjön och Oppmannasjön. Samling samåkningens-p mitt emot ICA Nära i Arkelstorp kl. 07.30. Vill Du så finns det möjligheter till samåkning från parkeringen vid naturum kl. 07.00. Hör i så fall av Dig till Evert Valfridsson!

Ons 6 jun

Nationaldagens fåglar på Linnérundan

Även i år är Evert på plats kl. 08.00 på p-platsen vid naturum för en traditionsenlig fågelskådartur på vår nationaldag. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 9 juni

Storkdag i Sk. Viby

Det är på nytt dags att se hur resultatet för de numera tre frilevande storkparen i Viby ser ut! Vi samlas vid gårdsbutiken i Viby kl. 11.00 och lyssnar till information kring den vita storken och hur arbetet inom ramen för det skånska storkprojektet går. Även representanter för Storkens Vänner finns på plats! Och så får vi se hur det går till, när årets ungar får sina ringar – så att det går att identifiera fåglarna i framtiden. Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Storkprojektet, Studieförbundet, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 13 jun

Fåglarna längs Linnérundan

Samling kl. 08.00 parkeringen vid naturum Vattenriket. Evert väntar på att ta oss med ut bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 16 jun

Fåglarna längs Linnérundan

Samling kl. 08.00 parkeringen vid naturum Vattenriket. Evert väntar för 272: gången på att ta oss med ut bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Juli

Sön 8 juli

Vadarskådning I i Äspet

Tre söndagar i följd skådar vi bland det som samlats i en av landets hetaste rastplatser för vadare! Kom och njut tillsammans med Nils Waldemarsson, som guidar i fågeltornet, av det som rör sig i fågelskyddsområdet. Samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 15 juli

Vadarskådning II i Äspet

Se 8 juli! OBS- idag samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 17.30. Jan Linder hjälper oss att hålla rätt bland det som dyker upp. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 22 juli

Vadarskådning III i Äspet

Se 8 juli! OBS - idag samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00. Med hjälp går vi igenom vad som ses från fågeltornet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Kärnsläppor och spovsnäppa. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Augusti

Sön 12 augusti

Linnérundan

Vi startar andra halvårets skådande längs Linnérundan! Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00 där Evert Valfridsson väntar att ge sig ut bland fåglarna i de här tätortsnära delarna av Biosfärområdet. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Onsdag 15 augusti

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 08.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmid-

dagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Onsdag 22 augusti Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 08.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 25 augusti Sensommarfåglar längs Edenrydskusten

Tillsammans med klubbens ordförande Nils Waldemarsson gör vi än en gång en skådartur längs Edenrydskusten så här i övergången mellan eftersommar och höst. Samling Maxi:s parkering, Bromölla kl 07.30 – med möjligheter till samåkning från parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 07.00. Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 26 augusti Fågelcirkeln startar igen ...

Kl. 17.00 gör vi avspark för ännu en upplaga av fågelcirkeln ”Fåglarna i din närhet” på Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad. Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar på olika artkaraktärer, hur och var de olika arterna lever etc. Som vanligt vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, och till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna. Vi träffas under ca 10 - 12 sammankomster, varav de flesta utomhus, fram till vintern. Det kostar 100:- att vara med – 125:- tillkommer för den som inte redan är medlem i fågelklubben.

Anmälan senast 2018-08-23 till Evert Valfridsson, tel. 070-602 30 45 eller per e-post: evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se.

September

Lör 8 sept Sträckskådning med Greger

Flyttfåglarna sträcker förbi oss och inte minst längs den skånska ostkusten kan det erbjudas många trevliga tillfällen till skådning. Tillsammans med Greger Flyckt kollar vi in vad som rör sig genom Hanöbukten, när vi tillbringar den här lördagsförmiddagen i Juleboda. Samling vid parkeringen här nere - längst i söder i Kristianstads kommun - ungefär, när solen går upp eller senast kl. 06.30 - sedan håller vi på fram mot lunch! Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 9 sept Valdag

Lör 15 sept Gåsräkning

Som vanligt lär det väl vara ganska tunnsått med andra arter än grågäss och kanske vitkindade gäss (möjligtvis också några enstaka kanadagäss) när säsongens första gäsinventering genomförs. Efter gåsräknarnas turer genom landskapet den här förmiddagen har vi ytterligare lite kalla fakta i ärendet! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 19 sept

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 08.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 26 sept

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 08.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Gransångare, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Oktober

Ons 3 okt

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 6 okt

Euro Bird Watch

Emil Andersson Fristedt tar oss med ut bland fåglarna på delar av Näsby fält i de nordliga delarna av Kristianstad tätort längs bl.a. Araslövssjön. Detta är ett av våra båda bidrag till den stora internationella fågelskådarsatsningen Euro Birdwatch Day! Vi samlas på parkeringen vid Norra Lingenäset kl. 09.00 och ser hur fågelhösten ser ut så här dags. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 7 okt

Euro Bird Watch

Jan Linder guidar oss genom vårt andra bidrag till årets europeiska fågelskådardagar. Kom till plattformen i Friseboda och se vad denna höstförmiddag har att erbjuda! Jan är på plats från kl. 08.00 och hjälper oss med fåglarna, som passerar längs ostkusten under timmarna fram mot lunch. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson Evert Valfridsson.

Ons 10 okt

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 13 okt

Gåsräkning

Kan vi i gåsflockarna i våra trakter ana att vi närmar oss årstidsskiftet och stundande övervintring? Har de första sädgässen kommit ner till oss? När klubbens inventerare är klara den här dagen, vet vi svaret. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 14 okt

Med Linda till Hamrarna

Kusten mellan Landön och Fårabäck – med bl.a. de båda uddarna Västra och Östra Hamrarna – kan på hösten bjuda på många trevliga flyttfågelobservationer. Tillsammans med Linda Niklasson viker vi den här förmiddagen åt att ”kamma igenom” de här markerna och se vad en oktober söndag kan ge. Samling parkeringen vid campingen Landön kl. 08.30 – möjligheter till samåkning från parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Bra = vattensäkra skodon kan behövas! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson Evert Valfridsson.

Ons 17 okt

Linnérundan nr 280

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 20 okt

Mer sträckskådning med Greger

Fåglarnas höststräck fortsätter och vi spanar efter fler labbar och andra höstflyttare - Greger Flyckt ska även den här förmiddagen lotsa oss rätt bland det, som flyger förbi vår skånska ostkust. Vi samlas kl. 07.30 vid parkeringen i Juleboda och spanar bland förbiflygande fåglar från solens uppgång och en bra stund fram mot lunch! Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 24 okt

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 31 okt

Linnérundan

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmidagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ekorre. foto: Patrick Tollgren Lazarov

November

Lör 3 nov

Linnérundan Alla Helgons Dag

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmidagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 10 nov

Linnérundan Mårtens afton

Fågelskådning i tätortsnära delar av Kristianstads Vattenrike tillsammans med Evert Valfridsson. Samling parkeringen vid naturum kl. 09.00 för ca fyra timmar ute i naturen. Ta med lite förmidagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner:

Ulrika Tollgren: 0738-08 37 73 ulrika@tollgren.se

Evert Valfridsson: 070-602 30 45 evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0456-281 22
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Josefin Svensson sekr	0708-22 65 89
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	044-12 16 99
Linda Niklasson	0456-297 90

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson (Sammankallande)
Greger Flyckt, (Rapportmottagare)
Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
044-121699, greger.flyckt@utb.kristianstad.se
Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Ulf Sjölin

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	044-12 16 99
Patrik Olofsson	044-23 52 21
Göran Flyckt	044-24 26 11

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk)	0734-38 22 92
patrick@tollgren.se	
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.)	0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se	
Sven Birkedal	044-24 87 447

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.com>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)

<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.)	0734-38 22 92
Eckbacken 7, 290 37 Arkelstorp	
patrick@tollgren.se	
Jan Linder (ansv. utgivare)	0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com	
Emil Andersson Fristedt	0704-40 66 56
emil.andersson71@gmail.com	
Sven Birkedal (bildredaktör)	044-24 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu	

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson	0456-281 22
Thomas Lindblad	

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	125:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro	164 24-4
Swish	123 225 16 27

